

Ο προγραμματισμός του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής προβλέπει:

- Παρουσίαση των προτάσεων για τα Ρυθμιστικά της Αττικής και της Θεσσαλονίκης στο τέλος του 2010 με αρχές του 2011, με προοπτική να θεσμοθετηθούν έως το καλοκαίρι. Για την Αθήνα έχει ληφθεί υπόψη στο σχεδιασμό το γεγονός ότι υπάρχουν πολλοί μετανάστες, ενώ στη Θεσσαλονίκη το ιδιαίτερο στοιχείο είναι η έντονη παρουσία φοιτητών.
- Προωθούνται τα Προεδρικά Διατάγματα για τα Ρυθμιστικά του Βόλου και των Ιωαννίνων, ενώ θα ακολουθήσουν, στις αρχές του 2011, της Πάτρας και της Λάρισας. Η μελέτη του Ηρακλείου Κρήτης ανατέθηκε πρόσφατα και ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση.
- Στις 15 Δεκεμβρίου προκηρύσσονται οι μελέτες για την αναθεώρηση των χωροταξικών στις 12 περιφέρειες της χώρας, που είχαν θεσμοθετηθεί το 2003.

Ρυθμιστικά Σχέδια αποκτούν οι μεγάλες πόλεις της Ελλάδας

Στην τελική ευθεία φαίνεται ότι εισέρχεται η θεσμοθέτηση των νέων Ρυθμιστικών Σχεδίων των μεγάλων πόλεων της χώρας, σε μια προσπάθεια αειφόρου ανάπτυξης τους, η οποία, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις του αρμόδιου Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, θα ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2011.

Ωστόσο, τόσο η Διοίκηση του ΤΕΕ, όσο και τα Περιφερειακά Τμήματα του ΤΕΕ δε γνωρίζουν ακόμη -τουλάχιστον επισήμως- τι θα περιλαμβάνουν και τι θα προβλέπουν τα νέα Ρυθμιστικά Σχέδια, τα οποία, όπως επισημαίνουν, προδιαγράφουν τον τρόπο ανάπτυξης των πόλεων.

Οι μελέτες των νέων Ρυθμιστικών Σχεδίων δημοπρατήθηκαν, περίπου, πριν από τέσσερα χρόνια και αφορούσαν τις πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Πάτρα, Βόλο, Λάρισα και Ηράκλειο Κρήτης. Στο διάστημα που μεσολάβησε, εκφράστηκαν οι απόψεις των τοπικών επιστημονικών και κοινωνικών φορέων, τα σχέδια τροποποιήθηκαν με βάση αυτές τις απόψεις και τώρα ορισμένα από αυτά παίρνουν το δρόμο της διαβούλευσης,

χωρίς να γνωρίζουν ακόμη οι φορείς πώς διαμορφώθηκαν τα τελικά κείμενα, γεγονός που τους οδηγεί στην έκφραση αμφιβολιών για την ετοιμότητα του αρμόδιου υπουργείου να προχωρήσει το όλο θέμα.

Πάντως, σύμφωνα με τις δηλώσεις της υπουργού ΥΠΕΚΑ, **Τίνας Μπιρμπίλη**, τα Ρυθμιστικά Σχέδια των πόλεων Αθήνας και Θεσσαλονίκης, όπως και των Ιωαννίνων, ως πιλοτική εφαρμογή για τις μικρότερες πόλεις, θα παρουσιαστούν στις αρχές του νέου έτους. Η έναρξη της δημόσιας διαβούλευσης των Ρυθμιστικών Σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης σχεδιάζεται για το τέλος του 2010 - αρχή του 2011 και η ολοκλήρωση της επεξεργασίας του σχεδίου νόμου για το τέλος της άνοιξης.

Παράλληλα, στις 15 Δεκεμβρίου 2010 θα προκηρυχθούν τα 12 Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια, ως λειτουργικός καμβάς για τα Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια, αλλά και για την πολεοδομική οργάνωση του αστικού και εξωαστικού χώρου στην Περιφέρεια.

Το χρονοδιάγραμμα που προαναφέρθηκε, ανακοινώθηκε από την υπουργό Περιβάλλοντος, **Τίνα Μπιρμπίλη** και τον αναπληρωτή υπουργό, **Νίκο Σηφουνάκη**.

οι οποίοι παρουσίασαν τα ρυθμιστικά Σχέδια στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής. Η υπουργός ΠΕΚΑ αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η «ύφεση που υπάρχει αυτήν την περίοδο εν μέρει οφείλεται και στο αναπτυξιακό πρότυπο που έχουμε ακολουθήσει έως τώρα και ως χώρα αλλά και ως πρόσωπα». Στη συνέχεια αναφέρθηκε στις πρωτοβουλίες στις οποίες αυτήν την περίοδο εστιάζει το ΥΠΕΚΑ, όπως η προσπάθεια απλοποίησης των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, αλλά και στην προσπάθεια να λυθούν χρόνια προβλήματα, όπως η ολοκλήρωση του κτηματολογίου, των δασικών χαρτών και ο καθορισμός χρήσεων γης.

Για μια εθνική χωροταξική πολιτική που θα λάβει υπό-

ψιν της όλες τις παραμέτρους μίλησε ο κ. Σηφουνάκης, ο οποίος τόνισε ότι η προσπάθεια που γίνεται, αφορά την τακτοποίηση χρόνιων εκκρεμοτήτων, όπως οι 450 ανολοκλήρωτες πολεοδομικές μελέτες, αλλά και τη διαμόρφωση μιας νέας πολιτικής γης.

Βουλευτές της συμπολίτευσης και της αντιπολίτευσης επισήμαναν κατά την παρουσίαση, ότι η καθυστέρηση στα Ρυθμιστικά Σχέδια καθυστερεί την ανάπτυξη των πόλεων. Δήλωσαν, μάλιστα, ότι ο «Καλλικράτης» φτάνει σε σημείο να αναιρέσει και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτών Πόλεων (ΣΧΟΑΠ), τα οποία έχουν εκπονηθεί από δήμους οι οποίοι συνενώνονται με άλλους δήμους.

Αναζωογόνηση του αστικού ιστού

Ειδικότερα, στην αναζωογόνηση του αστικού ιστού, ιδίως σε υποβαθμισμένες, κεντρικές περιοχές πόλεων και στην ανάδειξη της ιστορικότητάς τους, καθώς και στην αξιοποίηση των πολλαπλών δυνατοτήτων και της ποικιλομορφίας του ελληνικού περιβάλλοντος στοχεύουν τα νέα Ρυθμιστικά Σχέδια των Πόλεων, ανέφερε η κα Μπιρμπίλη.

«Δεν πρόκειται για απλό εγχείρημα. Αν καταφέρουμε μέσα από το σχεδιασμό του χώρου και τις ρυθμίσεις του να δώσουμε σωστές απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα, θα έχουμε καταφέρει να δώσουμε λύσεις σε μεγάλα προβλήματα» ανέφερε η υπουργός ΠΕΚΑ και συνέχισε λέγοντας ότι «στα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα της χώρας, παράγεται περισσότερο από το 70% των ρύπων, καταναλώνεται το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας, σπαταλώνται πόροι και παράγονται ανεξέλεγκτες ποσότητες σκουπιδιών και αποβλήτων. Οι απαιτήσεις των δήμων και της αγοράς, έχουν συχνά οδηγήσει σε αλόγιστες επεκτάσεις των πόλεων -χωρίς να δικαιολογούνται από ανάλογες αυξήσεις του αστικού πληθυσμού- και σε άναρχη χρήση της γης. Στην Αθήνα, η αστική θερμική νησίδα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα. Ο άτακτος γιγαντισμός όλων των μεγάλων αστικών κέντρων και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και του τοπίου, μπορούν να αναχατιστούν μόνο μέσα από τη βιώσιμη, συστηματική και αυστηρή διαχείριση του χώρου. Σήμερα, όλοι κατανοούμε πως τίποτα δε θα βελτιωθεί χωρίς τη θεώρηση της πόλης ως συνολικού συστήματος μέσα στο φυσικό χώρο, που αναπτύσσεται με όλα τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος (αέρα - γη - ύδατα)».

Τα Ρυθμιστικά Σχέδια των μεγάλων πόλεων της Ελλάδας, είπε η υπουργός, αποσκοπούν κυρίως στη δημιουργία βιώσιμων πόλεων. Αυτό σημαίνει ισορροπία των τριών πυλώνων: περιβάλλοντος - κοινωνίας - οικονομίας.

Με τη θεσμοθέτηση τους, τα Ρυθμιστικά Σχέδια προσφέρουν όχι μόνον ένα σταθερό πλαίσιο αρχών, κατευθύνσεων και στόχων για την ανάπτυξη της πόλης, αλλά και ένα ιεραρχημένο σύνολο δράσεων και προγραμμάτων, που μπορούν να αξιοποιηθούν για ένταξη σε χρηματοδοτικά σχήματα.

Η κα Μπιρμπίλη υπογράμμισε ότι οι παραπάνω αρχές

είναι σήμερα και η επίσημη πολιτική του ΥΠΕΚΑ.

Σε τελική φάση

Τα Ρυθμιστικά Σχέδια για τις πόλεις Πάτρα, Λάρισα, Βόλο και Ιωάννινα, βρίσκονται σε τελική φάση, ενώ αυτό του Ηρακλείου είναι σε εξέλιξη. Για τα Ρυθμιστικά Σχέδια Βόλου και Ιωαννίνων προωθείται η τελική επεξεργασία του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ, η οποία εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί εντός του 1ου τριμήνου του 2011 και θα ακολουθήσουν της Πάτρας και Λάρισας.

Με τη θεσμοθέτησή τους, τα Ρυθμιστικά Σχέδια και Προγράμματα Προστασίας Περιβάλλοντος θα αποτελούν τη μελέτη - πιλότο, με την οποία θα πρέπει να εναρμονίζονται όλες οι επιμέρους δράσεις και σχεδιασμοί, έτσι ώστε μαζί να συλλειτουργούν προς το σκοπό της βιώσιμης ανάπτυξης.

Νέα πολιτική γης

«Απαιτείται μία νέα πολιτική γης που θα λαμβάνει υπόψη περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά και δεν θα εξαντλείται σε οικονομικά κριτήρια. Μόνο έτσι μπορεί να στηριχθεί ισόρροπα το δίπτυχο Περιβάλλον και Ανάπτυξη» επισήμανε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής και Βουλευτής Μαγνησίας, **Κώστας Καρτάλης**, στη Συνεδρίαση της Επιτροπής με θέμα «Τα ρυθμιστικά σχέδια των πόλεων και η διαχείριση των ελεύθερων χώρων».

Ο ίδιος τόνισε την ανάγκη για την επίτευξη της κατάρτισης και έγκρισης των Ρυθμιστικών Σχεδίων της Αθήνας και των άλλων ελληνικών πόλεων ώστε να οργανωθούν πολεοδομικά και αναπτυξιακά, για την άμεση αναθεώρηση των ολοκληρωθέντων ή εξελισσόμενων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης ώστε να λάβουν υπόψη τα νέα διοικητικά όρια που διαμορφώνονται από τον «Καλλικράτη» και για μία νέα προσέγγιση σε ότι αφορά στον καθορισμό των αντικειμενικών αξιών των εκτάσεων εντός και εκτός σχεδίου δόμησης που θα βασίζεται σε κοινή διαμόρφωση από τα Υπουργεία Οικονομικών και ΠΕΚΑ, ώστε να λαμβάνονται υπόψη και περιβαλλοντικά, αλλά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά.

Ρ.Σ. ΑΘΗΝΑΣ - ΑΤΤΙΚΗΣ

Τα κρίσιμα ερωτήματα που θέτει το ΤΕΕ

του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΠΙΡΤΖΗ***

Η επικαιροποίηση του ισχύοντος Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας (ΡΣΑ - Ν.1515/85), συζητείται και μελετάται εδώ και πολλά χρόνια από τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους.

Μετά την πάροδο 25 χρόνων και τις τεράστιες αλλαγές που έχουν συντελεστεί στη χώρα, αλλά και ειδικότερα στην Αθήνα και την ευρύτερη περιοχή της, που υπερβαίνει και τα όρια της Αττικής, η ανάγκη της επικαιροποίησης αυτής δεν είναι απλώς εύλογη είναι πιεστικά αναγκαία.

* *Προέδρου ΤΕΕ*

Στρατηγική για βιώσιμη ανάπτυξη

«**Ο**σον αφορά στο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας και Περιφέρειας Αττικής, συντάσσεται σε μια κρίσιμη περίοδο, όπου κυριαρχούν τα δεδομένα της διεθνούς οικονομικής και περιβαλλοντικής κρίσης. Η συγκυρία αυτή εντείνει τη σημασία που έχει το Νέο Ρυθμιστικό, όχι μόνο για την αντιμετώπιση των σύνθετων προβλημάτων που εντοπίζονται σήμερα στη Μητροπολιτική Περιφέρεια της Αθήνας, αλλά και για τη χάραξη μιας ευρύτερης στρατηγικής για τη βιώσιμη και ανταγωνιστική ανάπτυξη της πρωτεύουσας» τόνισε η υπουργός ΠΕΚΑ.

Σχετικά με τους στόχους του Νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου και του Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλοντος Αττικής υπογράμμισε τους εξής:

- Ισορροπη, κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ενίσχυση του ρόλου της Αθήνας ως μεσογειακής και ευρωπαϊκής μητρόπολης.

- Περιβαλλοντικά βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, με έμφαση σε στρατηγικές ανάσχεσης των φαινομένων κλιματικής αλλαγής και ανάσχεση της διάχυσης της πόλης.

- Βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους, άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων, κοινωνική συνοχή με ενσωμάτωση των ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού και εξισορρόπηση στην κατανομή των πόρων και των ωφελειών από την ανάπτυξη.

- Η υποστήριξη της επιχειρηματικής και παραγωγικής δυναμικής με την εξασφάλιση επιχειρηματικών ζωνών που θα ανταποκρίνονται σε όλους τους τύπους ζήτησης και θα διασφαλίζουν παράλληλα την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, καθώς και προστασία της αγροτικής γης.

- Η ανάδειξη και αναβάθμιση του θαλάσσιου μετώπου ως σημαντικού συγκριτικού πλεονεκτήματος της Αθήνας ως μεσογειακής πρωτεύουσας.

- Η ανασυγκρότηση και ανάδειξη πρώην βιομηχανικών περιοχών που κατέχουν προνομιακή θέση στον ιστό της πόλης.

Η προσπάθεια επικαιροποίησής του που έγινε το 2009 από την προηγούμενη κυβέρνηση και είχε δοθεί στη δημοσιότητα, δεν παρέπεμπε στη σημερινή πραγματικότητα και τα δεδομένα της, δημιουργούσε την εντύπωση ότι είχε συνταχθεί σε μια άλλη εποχή, πριν την εμφάνιση της διεθνούς οικονομικής κρίσης που πέραν των άλλων έβαζε ιδιαίτερα πιεστικούς κοινωνικο-οικονομικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους και προκλήσεις.

Σήμερα, σημειώνεται μεν θετικά ότι στις δηλώσεις της υπουργού ΠΕΚΑ, αναφέρεται ότι το ΡΣΑ Αττικής συντάσσεται σε **«μία περίοδο διεθνούς οικονομικής και περιβαλλοντικής κρίσης»**, αλλά αναμένουμε ότι το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη σημερινή οικονομική κατάσταση, τις επικρατούσες συνθήκες και τις θεσπιζόμενες και προγραμματιζόμενες διαρθρωτικές αλλαγές στη χώρα, λαμβανόμενα υπόψη, θα προσδώσουν τα απαιτούμενα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στους στό-

χους και το περιεχόμενο του Νέου Ρυθμιστικού, κυρίως σε σχέση με τη διαμόρφωση της στρατηγικής για την επίτευξη βιώσιμης και ανταγωνιστικής ανάπτυξης της μητροπολιτικής Αθήνας - Αττικής.

Για τους λόγους αυτούς ευελπιστούμε ότι το σημερινό Σχέδιο Νόμου που θα δοθεί για διαβούλευση στο τέλος του έτους, θα έχει απαντήσει στα κρίσιμα ερωτήματα που το ΤΕΕ και οι λοιποί κοινωνικοί φορείς το 2009 είχαν θέσει όπως:

- Ποιος είναι ο χαρακτήρας του Σχεδίου - «Στρατηγικός ή Ρυθμιστικός»¹
- Πώς θα γίνει η μετάβαση από το ΡΣΑ του '85 στο ΡΣ Περιφέρειας Αττικής του 2011 και στην πραγματική ευρύτερη περιοχή επιρροής της πρωτεύουσας
- Πώς ανταποκρίνεται το Νέο ΡΣΑ στη νέα περίοδο παγκόσμιας κρίσης (οικονομικής - ενεργειακής), αλλά και της ύπαρξης του «Μνημονίου» ως προς το ρόλο της μητροπολιτικής Αθήνας στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- Ποιο το αναπτυξιακό πρότυπο. Αποκέντρωση

- ή πολυκεντρικότητα;
- Ποιοι οι στόχοι και οι κατευθύνσεις
- Ποιος ο μηχανισμός παρακολούθησης και ελέγχου
- Ποια τα βασικά αναπτυξιακά μεγέθη ως προς: την οικιστική δομή - τα δίκτυα μεταφορών² - τις παραγωγικές δραστηριότητες - το περιβάλλον (φυσικό, δομημένο, πολιτιστικό, κοινωνικό και την κλιματική αλλαγή) - την πολιτική γης και τα εργαλεία εφαρμογής (ανάσχεση οικιστικής εξάπλωσης, αναπλάσεις, αναβάθμιση του κέντρου της πόλης και γενικότερα βελτίωση της ποιότητας ζωής).

- Πώς προδιαγράφεται το μέλλον της Περιφερειακής Διοίκησης και ειδικότερα της Μητροπολιτικής Διοίκησης, που δεν έθιξε η πρόσφατη Αυτοδιοικητική Μεταρρύθμιση.

Στα παραπάνω ζητήματα και σε ό-

ποια επιπλέον αναδειχθούν ή προκύψουν από το περιεχόμενο του Νέου Σχεδίου Νόμου, θα εστιάσει το ΤΕΕ την εποικοδομητική του κριτική και την τοποθέτησή του στο υπό συζήτηση Σχέδιο Νόμου για το ΡΣΑ Αττικής που θα δοθεί από το ΥΠΕΚΑ για διαβούλευση.

Γνώμονας για το ΤΕΕ είναι οι προθέσεις και οι διακηρύξεις του ΡΣΑ Αττικής του 2011 να οδηγήν σε κατευθύνσεις **ανατροπής του σημερινού «Νεοφιλελεύθερου Προτύπου Ανάπτυξης»**, και να γίνουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις και μέτρα για την επίτευξη **«Ισορροπης - Κοινωνικά Δίκαιης και Περιβαλλοντικά Βιώσιμης / Αειφόρου Ανάπτυξης και Οργάνωσης της Μητροπολιτικής Αθήνας - Αττικής»**.

1. Το Σχέδιο Νόμου του 2009 κάλυπτε μόνο την Αττική και όχι την πραγματική περιοχή επιρροής της πρωτεύουσας, και μόνον αυτό το γεγονός αφαιρούσε από το ΡΣΑ το «Στρατηγικό του Χαρακτήρα».
2. Τεκμηριωμένη επανεξέταση και διόρθωση του δικτύου μεταφορών (π.χ. ανάκληση προώθησης νέων οδικών αξόνων στον Υμηττό, επανασχεδιασμός κόμβων Αττικής Οδού, σχεδιασμός μέσων σταθερής τροχιάς, κλπ.).

Ρ.Σ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Διευρυμένη μητροπολιτική περιοχή

Το επικαιροποιημένο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Θεσσαλονίκης αναφέρεται σε διευρυμένη μητροπολιτική περιοχή. «Στο πλαίσιο αυτό τίθενται οι γενικοί και ειδικοί στόχοι και επιδιώκεται η εγκαθίδρυση ενός νέου βιώσιμου χωρικού προτύπου ανάπτυξης, που προσπαθεί να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις, ώστε η Θεσσαλονίκη και η ευρύτερη περιοχή της, αξιοποιώντας τη γεωγραφική θέση της με τα νέα γεωπολιτικά δεδομένα, την ιστορικότητα και τον πολιτισμό της, καθώς και την πληθυσμιακή και οικονομική δυναμική της, να αναδειχθεί σε δυναμικό πόλο στο χώρο της νότιας Ευρώπης, της ανατολικής Μεσογείου και των Βαλκανίων».

«Το Ρυθμιστικό Σχέδιο είναι αναμφίβολα ένα απαραίτητο θεσμικό εργαλείο για την ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη μιας πόλης, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ειδικών προβλημάτων της, αλλά και για τη θεμελίωση ενός οραματικού μέλλοντος σε ρεαλιστικά σενάρια» τονίζει ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Κεντρικής Μακεδονίας, **Τάσος Κονακλίδης**, και προσθέτει ότι «αυτό το σχέδιο, οφείλει οπωσδήποτε να συνενεργάζεται, να υποστηρίζεται και να υποστηρίζεται από υπερέκτεμες, υποκείμενες και παράλληλες μορφές αναπτυξιακού και χωροταξικού σχεδιασμού.

Στην παρούσα συγκυρία, έχουν αυξηθεί δραματικά οι απαιτήσεις για τα Ρυθμιστικά των ελληνικών πόλεων, δεδομένου ότι αυτά διαμορφώνονται, ολοκληρώνονται ή αναθεωρούνται σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής κρίσης.

Αυξημένες είναι πάντως, ούτως ή άλλως, οι απαιτήσεις για τα Ρυθμιστικά σχέδια των δύο Μητροπολιτικών Πολεοδομικών Συγκροτημάτων της χώρας.

Στη Θεσσαλονίκη, ειδικά, εκτός των άλλων, είναι και κάπως... περίεργες οι διαδικασίες:

- Τον Ιούνιο του 2010 το ΥΠΟΜΕΔΙ εξαγγέλλει τη σύνταξη ενός συνολικού σχεδίου υποδομών για την πόλη.

- Το Σεπτέμβριο, με αφορμή τα εγκαίνια της ΔΕΘ, ξεκινά μπαραζι ανακοινώσεων επιμέρους και συχνά αλληλοεπικαλυπτόμενων σχεδίων, από το μισό Υπουργικό Συμβούλιο: το ίδιο το ΥΠΟΜΕΔΙ, το

ΥΠΕΚΑ, το τέως Οικονομίας - Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το νυν Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, το Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, το Πολιτισμού και Τουρισμού.

- Οι εξαγγελίες αφορούν τα πάντα: σχέδια στρατηγικά και μη, για το 2020, το 2012, για το σταυροδρόμι πολιτισμών, προγράμματα δεκαετιών όπως η μετεγκατάσταση της ΔΕΘ και πιο πρόσφατα όπως η Ζώνη Καινοτομίας, έργα... θρυλικά όπως η υποθαλάσσια, που χρυσοπληρώθηκε υπό μορφή μελετών ή ρητρών, χωρίς ποτέ να υλοποιηθεί, και άλλα, διαρκώς ή περιστασιακά επαναλαμβανόμενα, πάντα με την επωδὸ της Μητρόπολης των Βαλκανίων.

Το παράξενο είναι ότι όλα τα παραπάνω ανακοινώνονται, σχεδιάζονται και ενίοτε δημοπρατούνται, ενώ το επικαιροποιημένο Ρυθμιστικό βρίσκεται από τον Οκτώβριο του 2009 στα συρτάρια του Οργανισμού Ρυθμιστικού.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ αναλαμβάνει το συντονισμό της δημόσιας διαβούλευσης για το στρατηγικό σχέδιο υποδομών μεταφοράς, επισημαίνει, όμως, την ανακόλουθη διαδικασία, καθώς και τα επανειλημμένα κρούσματα κατακερματισμού του σχεδιασμού.

Σχετικά με τον Οργανισμό Ρυθμιστικού, το ΤΕΕ έχει μιλήσει επανειλημμένα για τα προβλήματα που απορρέουν από τον αδύναμο ρόλο του και την ανεπαρκή του στελέχωση. Το μείζον πρόβλημα είναι ότι η ηγεσία του, ως εντεταλμένη, δεν μπορεί να αρθρώσει δυναμικό λόγο ούτε απέναντι στο υπουργείο που τη διορίζει, ούτε απέναντι στους αιρετούς άρχοντες της πόλης.

Και εδώ εγείρεται ένα άλλο ζήτημα. Η πρωτεύουσα και η Θεσσαλονίκη έχουν θεομοθετημένο μητροπολιτικό ρόλο από το Γενικό Χωροταξικό, έχουν βλέψεις Μητρόπολης, προβλήματα μητροπολιτικού επιπέδου και απαιτούν λύσεις και σχεδιασμό μητροπολιτικής εμβέλειας. Αυτές οι απαιτήσεις, ελάχιστα μπορούν να εξυπηρετηθούν από την αδύναμη Τοπική Αυτοδιοίκηση, λόγω κατακερματισμού, ενός διαγνωσμένου προβλήματος, που δεν τόλμησε να αντιμετωπίσει η πρόσφατη αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση».

Ρ.Σ. ΛΑΡΙΣΑΣ

Σε προχωρημένο στάδιο

«Το Ρυθμιστικό Σχέδιο Λάρισας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο. Η πρώτη φάση για την ανάλυση και αξιολόγηση της μελέτης έγινε το Φεβρουάριο 2008 και η δεύτερη φάση τον Ιανουάριο του 2010» τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, **Ντίνοσ Διαμάντος**. Και πρόσθεσε ότι πρέπει να επεκταθεί στα όρια του Νομού Λάρισας.

Στις θέσεις του Τμήματος για το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ευρύτερης Περιφερειακής Λάρισας, γίνεται συσχέτιση του Ρυθμιστικού Σχεδίου ΕΠΛ με το Περιφερειακό Πλαίσιο Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) Περιφέρειας Θεσσαλίας και επισημαίνονται ανατιστοιχίες.

Επίσης, γίνεται συσχέτιση του Ρυθμιστικού Σχεδίου Ευρύτερης Περιφερειακής Λάρισας με το Ρυθμιστικό Ευρύτερης Περιφερειακής Βόλου, τα οποία εκτιμούν ότι

Ρ.Σ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Απαραίτητη η ίδρυση ΟΡΣΗ

Το Ηράκλειο Κρήτης περιλαμβάνεται στις πρώτες πόλεις που θα αποκτήσουν Ρυθμιστικό Σχέδιο, ωστόσο η προώθησή του φαίνεται ότι καθυστερεί. Το ΤΕΕ - Τμήμα Ανατολικής Κρήτης πραγματοποίησε τον Ιούνιο του 2009 διημερίδα για το Ρυθμιστικό Σχέδιο Ηρακλείου, που φώτισε το θέμα, το οποίο θα επιδράσει καταλυτικά στον τρόπο ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής του Ηρακλείου και των άλλων 17 δήμων που βρίσκονται εντός των ορίων του ΡΣΗ, για τα επόμενα 20 χρόνια. Για το θέμα αυτό ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Ανατολικής Κρήτης, **Πέτρος Ινωτάκης** τονίζει:

Τον Ιούνιο του 2009 ολοκληρώθηκε η διαδικασία που αφορούσε το Ρυθμιστικό Ηρακλείου και την υπογραφή της απόφασης από το ΥΠΕΧΩΔΕ για την προκήρυξη της μελέτης του «Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προγράμματος Προστασίας Περιβάλλο-

θα πρέπει να εμφανίζουν συνοχή, η οποία δεν υπάρχει με τις παρούσες μελέτες.

Γενικές Παρατηρήσεις - Προτάσεις

1. Άμεση προτεραιότητα σε ενέργειες και δράσεις που ενισχύουν την πολιτική δημιουργίας του διπόλου Λάρισα - Βόλος. Η δημιουργία ενός τρίτου μητροπολιτικού κέντρου (δίπολο) μετά την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, θα συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της περιοχής, αρχικά, της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ολόκληρης της χώρας, με κέντρο τη Λάρισα και ρόλο πρωτεύοντος διπόλου αυτού των Λάρισας - Βόλου και δευτερεύοντος διπόλου αυτού των Τρικάλων - Καρδίτσας.

2. Θα έπρεπε να αναφερθούν αναλυτικότερα ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα δράσεων και ενεργειών που θα συμβάλουν σημαντικά προς την κατεύθυνση αυτή. Όπως: • Ανάπτυξη σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα • Αναβάθμιση και επέκταση μεταφορικών υποδομών με συγκεκριμένες αναφορές

υποδομές, κλπ.

3. Δε δίδεται λύση στην τυχόν αξιοποίηση εκτάσεων του ΟΣΕ, ΚΤΕΛ, ΕΘΙΑΓΕ, ΣΤΡΑΤΙΑ κ.ά., εφόσον μετακινηθούν.

4. Να μελετηθεί μία ενδεχόμενη διεύρυνση των ορίων της περιοχής αρμοδιότητας του Ρυθμιστικού Σχεδίου και του αντίστοιχου Οργανισμού:

α) Η νέα Χ.Ε. της παράκτιας ζώνης να περιλαμβάνει τους νέους «καλλικρατικούς» Δήμους Τεμπών και Αγιάς. β) Η διεύρυνση των ορίων της περιοχής του Ρυθμιστικού Σχεδίου Λάρισας στα όρια του Νομού Λάρισας.

5. Επιβάλλεται η αναθεώρηση του ΠΠΧΣΑΑ Θεσσαλίας.

6. Στους μικρούς οικισμούς δεν υπάρχουν δράσεις σταθεροποίησης του πληθυσμού τους.

7. Η μείωση του πρωτογενούς τομέα θεωρείται δεδομένη και η σε εξέλιξη συρρίκνωσή του πρέπει να ανακοπεί, κατά τη μελέτη. Θέση μας είναι, πως στόχος του Ρυθμιστικού θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη και η ενίσχυση του πρωτογενούς και όχι απλώς η σταθεροποίησή του σε αρκετά χαμη-

λά επίπεδα.

8. Διαφωνούμε με την πρόταση της μελέτης για αξιοποίηση των κοιτασμάτων λιγνίτη στο Δομένικο και στο Αμούρι.

9. Για τον «Καθορισμό περιοχών γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας», κρίνεται απαραίτητο να καθοριστούν άμεσα η αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας όχι μόνο στην Κεντρική Χ.Ε. της ΕΠΛ, αλλά σε όλη την έκταση και τις λοιπές ΧΕ της ΕΠΛ.

10. Για τον «Καθορισμό ανώτατου συντελεστή δόμησης στην ΕΠΛ ίσου με 2», να δοθούν περαιτέρω διευκρινίσεις.

11. Διαφωνούμε με τη δημιουργία και χωροθέτηση του διοικητικού κέντρου στη συνοικία Νεάπολη της Λάρισας.

12. Η πρόβλεψη για προστασιακό σιδηρόδρομο επιβάλλεται να υπάρχει και για τη σύνδεση Λάρισας - Ελασσόνας, σε συνδυασμό και με το δυτικό σιδηροδρομικό άξονα. Η επέκταση του προστασιακού σε συνδυασμό με την ενίσχυση της σιδηροδρομικής σύνδεσης Λάρισας - Φαρσάλων και την αναβάθμιση και επέκταση του δικτύου Βόλος - Φάρσαλα - Τρί-

καλα - Καλαμπάκα - Ιωάννινα θα οδηγήσει στη διευκόλυνση των μεταφορών - μετακινήσεων και, τελικά, στην ανάπτυξη.

13. Η πρόταση για μελλοντική μετεγκατάσταση του αεροδρομίου της Λάρισας επιβάλλεται και θα πρέπει να αναφέρεται στη μελέτη.

14. Να δρομολογηθεί άμεσα η σύσταση Οργανισμού Εφαρμογής Ρυθμιστικού. Προτείνεται η ίδρυση Οργανισμού Ρυθμιστικών Σχεδίων Θεσσαλίας (Οργανισμός Θεσσαλίας), με έδρα τη Λάρισα, που θα επιβλέπει το χωρικό σχεδιασμό στη Θεσσαλία. Σε συνεργασία με αυτόν, θα δημιουργηθεί ένας ξεχωριστός φορέας για την παρακολούθηση και εφαρμογή των ΠΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ. Το όργανο αυτό να ιδρυθεί με ακτίνα επιρροής την περιφέρεια Θεσσαλίας (Οργανισμός Παρακολούθησης και Εφαρμογής ΠΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ Περιφέρειας Θεσσαλίας). Είναι κρίσιμη η σωστή στελέχωση των ανωτέρω οργανισμών με ειδικούς επιστήμονες.

15. Η ζώνη ήπιου τουρισμού προτείνουμε να μετακινηθεί στη νέα χωρική ενότητα των παραλιακών δήμων.

ντος, Οικιστικού Συγκροτήματος Ηρακλείου».

Ως συνολική προθεσμία περαίωσης του αντικείμενου της σχετικής σύμβασης έχει οριστεί διάστημα είκοσι ενός (21) μηνών, που περιλαμβάνει τόσο το χρόνο εκπόνησης της μελέτης, όσο και το χρόνο των εγκρίσεων που απαιτούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο δεν είναι ένα απλό διάγραμμα χρήσεων γης. Αφουγκράζεται και γεφυρώνει τα ανώτερα επίπεδα χωροταξικού σχεδιασμού με τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια εντός των ορίων του και περιλαμβάνει ένα σύνολο στόχων, κατευθύνσεων, προγραμμάτων και μέτρων για τη χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση ολόκληρου του Βόρειου Τμήματος του Νομού Ηρακλείου.

Θα αποτελέσει ένα πλαίσιο συνολικής στρατηγικής για την ανάπτυξη του Ηρακλείου για μια εικοσαετία, διατυπώνοντας τις σχέσεις μεταξύ των σχετικών οικονομικών, χωρικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών παραμέτρων.

Θα εξετάσει όλα τα ανώτερα επίπεδα σχεδιασμού από το Εθνικό Χωροταξικό Πλαίσιο, τα Ειδικά Χωροταξικά Σχέδια για τον Τουρισμό, τη Βιομηχανία, τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας μέχρι και το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Κρήτης και όσα άλλα τυχόν θεσμοθετηθούν και θα γίνει η βάση

πάνω στην οποία θα χτιστούν οι στρατηγικές αειφορικής ανάπτυξης του Ηρακλείου.

Με άλλα λόγια, θα τεθούν οι κατευθυντήριες γραμμές για διάστημα τουλάχιστον μίας εικοσαετίας, όσον αφορά:

- την προστασία του περιβάλλοντος
- τη χωροταξία
- τις υποδομές
- τις μεταφορές
- την ανάπτυξη
- την πολιτική γης και κατοικίας
- το σχεδιασμό περιοχών ειδικού ενδιαφέροντος
- τις πολιτιστικές χρήσεις και πολλά άλλα.

Ο σύνθετος ρόλος του Ρυθμιστικού Σχεδίου καθιστά απαραίτητη και την ίδρυση Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου.

Στον Οργανισμό που ελπίζουμε να θεσμοθετηθεί όταν προχωρήσει η μελέτη, θα ανήκουν ειδικότερα οι αρμοδιότητες:

- έγκρισης και αναθεώρησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου - η μέριμνα για την εκπόνηση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων μέσα στα όρια του ρυθμιστικού ώστε να εξυπηρετούνται οι στρατηγικοί στόχοι του - η παρακολούθηση και η εφαρμογή των μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και γενικότερα - η προώθηση των στόχων του Ρυθμιστικού Σχεδίου με συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς, εκπόνηση μελετών και διάδοση των αρχών της αειφορίας σε συνεργασία με τους φορείς εκπαίδευσης.

Ελπίζουμε ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο, που είναι ένα νέο δυνατό εργαλείο, θα συντελέσει στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας του Ηρακλείου και στην αναβάθμιση του ρόλου του, συντελώντας στην επίτευξη μιας ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης, με σωστή κατανομή των ωφελειών από τις επενδυτικές και αναπτυξιακές προοπτικές, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των οικιστικών κέντρων.

Θα ληφθούν υπόψη χρόνια προβλήματα του τόπου όπως η υποβάθμιση του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος, θα προταθούν λύσεις για ανάσχεση της άναρχης αστικοποίησης και θα προταθούν κατάλληλες παρεμβάσεις.

Ως θέμα προτεραιότητας θα τεθεί η οικολογική ανασυγκρότηση του Ηρακλείου, η προστασία των ιδιαίτερων και πολύτιμων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος: των ακτών, της γεωργικής γης, των δασών, των υγροτόπων, ενώ θα προτείνονται μέτρα για περιορισμό της ρύπανσης, ιδιαίτερα του εδάφους και των νερών.

Ευχή είναι, να μπορέσει, μεταξύ άλλων, να προβληθεί περαιτέρω η ιστορική και πολιτιστική ταυτότητα του Ηρακλείου, που μπορεί και πρέπει να είναι πολιτιστικός πόλος διεθνούς εμβέλειας, μέσα από την αναβάθμιση και ανάδειξη της ιστορικής κληρονομιάς του.

Να αξιοποιηθεί η ευκαιρία των Μεσογειακών Αγώνων

«Με την ίδρυση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Βόλου θα λυθούν μια σειρά προβλημάτων στην πολεοδομική και χωροταξική δομή όλης της Μαγνησίας, καθώς πλέον ο νέος φορέας θα μπορεί να εγκρίνει, να ελέγχει και να εκπονεί Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια και Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), τα οποία βρίσκονται σε εφαρμογή στο νομό» τόνισε ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Μαγνησίας, **Σωκράτης Αναγνώστου**. Ωστόσο, υπογράμμισε: «Το ΥΠΕΚΑ δεν έχει καταλήξει στο σχέδιο Π.Δ. για το Ρυθμιστικό Σχέδιο, το κείμενο του οποίου σύμφωνα με τους αρμοδίους του ΥΠΕΚΑ θα βρίσκεται μεταξύ των απόψεων της μελετήτριας και των απόψεων των φορέων της πόλης, οι οποίοι ήταν ιδιαίτερα επικριτικοί με την υποβληθείσα μελέτη. Επομένως, δεν υπάρχουν οι τελικές κατευθύνσεις του υπερκείμενου σχεδίου προς το ΠΠΣ, γεγονός που θα δημιουργήσει προβλήματα, εάν δεν υπάρξει ο απαραίτητος συντονισμός».

Ο κ. Αναγνώστου επισήμανε την αναγκαιότητα άμεσης προώθησης του Ρυθμιστικού Σχεδίου Βόλου και του Οργανισμού του γιατί μόνο μ' αυτό μπορεί να αντιμετωπιστούν τα συσσωρευμένα προβλήματα της περιοχής και να σχεδιαστούν μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα αναπτυξιακά προγράμματα, με όρους και κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος.

«Μόνον έτσι θα προσδιοριστούν σωστά οι κατευθύνσεις των επιμέρους μελετών των δήμων ώστε να είναι μεταξύ τους συμβατές, και θα

μπορεί να ελέγχεται η τήρηση του πολυπόθητου γενικότερου σχεδιασμού των δράσεων, κάτι που λείπει σήμερα» υπογράμμισε.

Οι προτάσεις του ΤΕΕ για το Ρ.Σ. Βόλου - Μεσογειακοί Αγώνες 2013

Ο Βόλος αναμένεται να βρεθεί στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενδιαφέροντος το 2013, καθώς εκεί θα τελεστούν οι Μεσογειακοί Αγώνες, που, όμως, δε συνδέονται με τα έργα και τις προτάσεις του Ρυθμιστικού, το οποίο αφενός δεν περιλαμβάνει τις χωροθετήσεις των μεσογειακών έργων και αθλητικών υποδομών και αφετέρου δε συνδέει τα έργα που θα γίνουν με τις υπόλοιπες λειτουργίες της πόλης. Για παράδειγμα, το Μεσογειακό Χωριό θα γίνει στην περιοχή του πρώην εργοστασίου της Βαμβακουργιάς, που είναι ενταγμένη στον αστικό ιστό της Νέας Ιωνίας, είναι προφανές ότι τα δεδομένα της ευρύτερης περιοχής θα μεταβληθούν. Γι' αυτό η περιοχή θα πρέπει ίσως να χαρακτηριστεί ως περιοχή ανάπλασης (ΣΟΑΠ).

Αυτό τονίζεται, μεταξύ άλλων, στις προτάσεις του ΤΕΕ Τμήματος Μαγνησίας για το Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα Προστασίας Περιβάλλοντος Οικιστικού Συγκροτήματος Βόλου, οι οποίες συντάχθηκαν μετά από μελέτη και ανάλυση του συνόλου του σχεδίου, από τις αρμόδιες επιτροπές του τοπικού τμήματος και στάλθηκαν προς τη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας ΥΠΕΧΩΔΕ, την ΤΕΔΚ Μαγνησίας και το Δήμο Βόλου.

Στο κείμενο των προτάσεων τονίζεται ότι: «Το σχέδιο, σε γενικές γραμμές, αναφέρεται θεωρητικά σε πολλά θέματα. Πολλά από τα προτεινόμενα

έργα ή και δράσεις είναι ήδη γνωστά, ενώ δε συντάσσεται κανένα χρονοδιάγραμμα για την υλοποίησή τους. Τελικά, δημιουργείται η εντύπωση ότι πρόκειται για μια καταγραφή προτάσεων, χωρίς συγκεκριμένα χαρακτηριστικά». Και σημειώνεται: «Άποψή μας είναι ότι όλες οι παρατηρήσεις των φορέων πρέπει να ληφθούν υπόψιν εκ νέου, να ανασυνταχτεί το Ρυθμιστικό Σχέδιο. Ειδικότερα, αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Το κείμενο της μελέτης είναι γενικόλογο και ασφές ως προς τη θέση του δίπολου Βόλου - Λάρισας σε σχέση με τους υπόλοιπους πόλους ανάπτυξης στην Ελλάδα και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη - Μεσόγειο και δεν τεκμηριώνει με επάρκεια τη σημασία της περιοχής στην προσπάθεια ενίσχυσης της περιφερειακής ανάπτυξης στη χώρα μας.

Δεν μπορεί να υπάρχει ένας Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου όπως προτείνει η μελετήτρια για Βόλο και Λάρισα, διότι τα δύο Ρυθμιστικά Σχέδια (Βόλου - Λάρισας) δε διασταυρώνονται και συγκεκριμένα οι περιοχές μελέτης είναι διαφορετικές, τα δεδομένα κάθε νομού τα οποία συνθέτει το Ρυθμιστικό είναι τελείως διαφορετικά.

Αποδεικνύεται λανθασμένη η επιλογή του ΥΠΕΧΩΔΕ να αφήσει εκτός ορίων Ρυθμιστικού μεγάλο τμήμα του Νομού Μαγνησίας και ιδιαίτερα τις εξαιρεθείσες μη νησιωτικές περιοχές του νομού.

Ύστερα από προσεκτική μελέτη των δράσεων που προτείνονται στο Ρυθμιστικό του Βόλου, παραθέτουμε τις εξής προτάσεις - δράσεις:

Καταγραφή, προστασία, συντήρηση και ενίσχυση των σημαντικών υδροφόρων οριζόντων και υγροτόπων, καθώς και δημιουργία νέων τεχνητών (λιμνοδεξαμενών - μικρών φραγμάτων), με απώτερο σκοπό την προστασία του Παγασητικού κόλπου και τη συμβολή στην επίλυση του υδροδοτικού προβλήματος του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής, καθώς και την ανάπτυξη δικτύων πυροπροστασίας.

Γεωργία - Κτηνοτροφία

Σήμερα το υδατικό μας διαμέρισμα είναι ελλειμματικό σε νερό. Η στρατηγική διαχείριση των υδάτινων πόρων της περιοχής μελέτης του Ρ.Σ.Β. πρέπει να είναι: Ολοκλήρωση του έργου της Κάρλας. Εκμετάλλευση των ετήσιων απορροών κυρίως των ορεινών και ημιορεινών όγκων, Διαχείριση της ζήτησης νερού. Προστασία της ποιότητας των νερών μέσω προγραμμάτων περιβαλλοντικής προστασίας.

Βιομηχανία - Ανθρωπογενείς δραστηριότητες

Απαιτείται εφαρμογή διαθέσιμων, καθαρών τεχνολογιών και σε «κρυπίνουσες» δραστηριότητες και επιχειρήσεις. Για το θέμα των λιμνιών δεν δίνονται επίσης σαφείς κατευθύνσεις.

Οικιστικό δίκτυο

- Είναι αυθαίρετη η θέση να ορισθεί η οδική παράκαμψη του πολεοδομικού συγκροτήματος Βόλου ως το απώτατο όριο για χρήσεις αστικού χαρακτήρα.
- Απαραίτητη η επέκταση του αποχετευτικού δικτύου και μονάδες βιολογικού καθαρισμού.
- Χωροθέτηση χώρων τοξικών αποβλήτων και απόρριψης αδρανών αποβλήτων (μπάζων).
- Διερεύνηση της δυνατότητας χωροθέτησης ενός οικολογικού πάρκου με τη συμμετοχή αντίστοιχων δραστηριοτήτων.
- Αναφέρει πολλές πεζοδρομήσεις, αλλά υπάρχει αποουσία αναφοράς προτάσεων για πλέγμα χώρων στάθμευσης.

Μεταφορές

1. Γίνεται αναφορά στο δρόμο Μακρυχώρι - Νίκαια, που δεν υπάρχει σε κανένα σχεδιασμό και είναι σίγουρο ότι δε θα πραγματοποιηθεί. Δεν αναφέρει, όμως, τη μετατροπή της οδού Τρικάλων - Λάρισας - Νίκαιας σε αυτοκινητόδρομο, που και πολύ μικρότερο κόστος έχει και συνδέει την περιοχή μας (με την ίδια χιλιομετρική απόσταση) με την Ε-65, αλλά και με το Περιφερειακό Νοσοκομείο.

Απαραίτητη, όπως πιστεύει το ΤΕΕ, είναι η βελτίωση της οδού Μικροθηβών - Φαρσάλων, ώστε και η νοτιοδυτική Θεσσαλία να έχει εύκολη πρόσβαση στη θάλασσα και να υπάρχει πρόσβαση στο Αεροδρόμιο Νέας Αγχιάλου. Η οδός αυτή δεν αναφέρεται στο Ρυθμιστικό Σχέδιο.

2. Θετική η αναφορά του Σχεδίου για το Θεσσαλικό Σιδηρόδρομο.

3. Δε γίνεται καμιά αναφορά στο έργο της Διπλής Ζεύξης του Μαλιακού.

4. Για το αεροδρόμιο από τη μια η μελέτη κάνει λόγο για επιδιωκόμενο σταδιακό μετασχηματισμό του αεροδρομίου Νέας Αγχιάλου σε αερολιμένα της Κεντρικής Ελλάδας, και από την άλλη διαπιστώνει ότι η θέση του συγκεκριμένου αερολιμένα δεν εξυπηρετεί την ισχυροποίηση του άξονα του διπόλου και ότι θα πρέπει να αναζητηθεί νέα θέση για το αεροδρόμιο Κεντρικής Ελλάδας, παρά τον άξονα ανάπτυξης δραστηριοτήτων του διπόλου. Αν είναι δυνατόν, για ένα σημαντικό έργο, που τώρα ολοκληρώνεται, να προταθεί η ακρήστευσή του.

Εκτός σχεδίου δόμηση

Προτείνονται τα 15 στρέμματα ως όριο σε όλες τις περιοχές για την εκτός σχεδίου δόμηση. Δε λαμβάνεται υπόψη η διαφοροποίηση της φυσικής τοπογραφίας της ευρύτερης περιοχής και δεν είναι αποδεκτό να τιμωρούνται οι κάτοικοι για την αργοπορία της πολιτείας να εντάξει περιοχές στο σχέδιο πόλης και να τις πολεοδομήσει. Επίσης, η πρόταση που αφορά στο χαρακτηρισμό της γεωργικής γης ως πρώτης προτεραιότητας δεν είναι τεκμηριωμένη.

Δεν υπάρχει καμιά πρόταση για την εξυγίανση - οργάνωση της παραλιακής ζώνης Νέας Αγχιάλου/Αισωνίας.

Ρ.Σ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Σημείο αναφοράς και ανάπτυξης η λίμνη

Οι θέσεις του ΤΕΕ/ΤΗ στις προτάσεις της Β΄ τελικής Φάσης του Ρυθμιστικού Σχεδίου των Ιωαννίνων, όπως του τέθηκαν υπόψη, είναι διατυπωμένες από το Δεκέμβριο του 2009, τονίζει ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΗ **Γιώργος Ρεκατσίνης**. Τα κύρια σημεία της παρέμβασης του τμήματος συνοψίζονται ως εξής:

Άξονες στρατηγικής και γενικοί στόχοι

Το Ρ.Σ.Ι. πρέπει να είναι εναρμονισμένο με τους υπερκείμενης βαθμίδας χωροταξικούς σχεδιασμούς όπως το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ). Επίσης, πρέπει να λαμβάνει υπόψη ειδικές ρυθμίσεις όπως Π. Διατάγματα ΖΟΕ, Δωδώνης, Τζουμέρκων και του υπό θεσμοθέτηση Π.Δ. για την προστασία της Λίμνης.

Οικιστική και πολεοδομική οργάνωση - Κατοίκηση και κεντρικές λειτουργίες

Προτείνουμε τον καθορισμό κανονιστικών όρων δόμησης για τις περιοχές μελλοντικής επέκτασης των οικισμών, με σκοπό τη διαφύλαξη της γης, καθώς και σαφείς ζώνες πρασίνου. Προτείνουμε τη θέσπιση ζώνης προστασίας «περιστασιακού ανοικτού τοπίου» με τη διατήρηση του εξωαστικού χαρακτήρα της, που θα στοχεύει στην απομάκρυνση περιοχών κατοικίας από περιοχές με οχλούσες λειτουργίες (όπως επιχειρηματικά πάρκα, κλπ.), τη διαφύλαξη του ανοικτού χώρου και την προστασία του από οικιστικές πιέσεις.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σε ορισμένες περιοχές έχουν εκπονηθεί ρυμοτομικά σχέδια από

τη δεκαετία του '90, αλλά δεν έτυχαν έγκρισης, γιατί προστατεύονται από την ισχύουσα ΖΟΕ.

Περιοχή Μάτσικα

Για την περιοχή Μάτσικα προτείνεται «ειδική μελέτη που θα καθορίσει τους όρους δόμησης (χαμηλά ύψη, υποχρεωτική στέγη) ώστε να αποκατασταθούν οι κάτοικοι στη συγκεκριμένη περιοχή χωρίς αρνητικές επιπτώσεις στο παραλίμνιο μέτωπο». Θεωρούμε ότι αυτή η περιοχή πρέπει να διατηρηθεί και να αντιμετωπιστεί ως αστικό πράσινο. Αθλητισμός και αναψυχή με ειδική μελέτη για τη γενική οργάνωση του συνόλου της παραλίμνιας ζώνης.

Προτείνουμε η αποκατάσταση των ιδιοκτητών να αντιμετωπιστεί με πολεοδομικό αστικό αναδασμό, σε έκταση προσδιορισμένη στην περιοχή ή και σε άλλες καθαρά πολεοδομημένες ή προς πολεοδόμηση δημοτικές ή δημόσιες εκτάσεις.

Πολεοδομικά κέντρα

Τα δευτερεύοντα πολεοδομικά κέντρα που προτείνονται, δεν πρέπει να γίνουν υπέρμετρα ανταγωνιστικά στο κέντρο της πόλης.

Θα πρέπει να περιληφθούν μέτρα για την άμεση ανάδειξη - αναβάθμιση των παραδοσιακών εμπορικών περιοχών (Κέντρο πόλης, Ανεξαρτησίας, Καλούτσιανης κλπ.).

Είναι θετική η πρόταση για την απομάκρυνση του σταδίου Ζωσιμάδων.

Πολιτιστικό πάρκο πρασίνου «Στρατόπεδο Βελισαρίου - Πυρσινέλλα»

Θεωρούμε ότι η ευρύτερη περιοχή Βελισαρίου ▶

ριος - Πυρσινέλλα πρέπει να διατηρήσει το χαρακτήρα πρασίνου και να λειτουργήσει κυρίως ως ενιαίο Πάρκο Πρασίνου και αναψυχής.

Προτείνουμε σε μέρος αυτής να προβλεφθεί η ανάπτυξη Διοικητικού Κέντρου για την κεντρική και περιφερειακή Διοίκηση. Το υπόλοιπο να παραμείνει και λειτουργήσει μόνο ως Πάρκο Πρασίνου.

Οργάνωση των αστικών εξυπηρετήσεων - Ποιότητα ζωής

Θεωρούμε αναγκαία την προστασία των κύριων υποδομών (οδικές - σιδηροδρομικές υποδομές) μέσω ζωνών περιαστικού πρασίνου. Στις ζώνες αυτές θα απαγορεύεται η οικιστική ανάπτυξη και η δόμηση, με εξαίρεση τις μη μόνιμες εγκαταστάσεις για την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας και τις τεχνικές υποδομές μεταφοράς.

Η χωροθέτηση του γηπέδου στη περιοχή νότια του Κατσικά (παλιό αεροδρόμιο), καταρχήν, μας βρίσκει σύμφωνους.

Μητροπολιτικό και οικολογικό πάρκο

Είναι εποικοδομητική η πρόταση οργάνωσης Μητροπολιτικού Πάρκου και ειδικά η πρόταση για «Διαγωνισμό πρότασης πολεοδομικής οργάνωσης, αρχιτεκτονικής σύνθεσης και πρότασης διαμόρφωσης τοπίου».

Η ολοκλήρωση της οργάνωσης της πόλης με την αποκατάσταση της λειτουργίας του συστήματος πόλης - λίμνης σε όλο το παραλίμνιο μέτωπό της, με τη δημιουργία Δημοτικού Μητροπολιτικού Πάρκου και Οικολογικού Πάρκου περίξ της λίμνης, σε συνδυασμό με τον αρχαιολογικό χώρο της Καστρίτσας είναι μια από τις πλέον ουσιαστικές προτάσεις του Ρ.Σ.Ι., για την ανάδειξη του μοναδικού φυσικού κάλλους της περιοχής και την προστασία της λίμνης και των σπανίων ενδιαιτημάτων της.

Οργάνωση παραγωγικών δραστηριοτήτων

Δε μας βρίσκει σύμφωνους η πρόταση για δημιουργία Επιχειρηματικού Πάρκου Βουνοπλαγιάς. Η περιοχή είναι ήδη βεβαρημένη, η έκταση περιορισμένη και περικλείεται από οικιστικές περιοχές.

Η δημιουργία Νέου ΒΙΟΠΑ Γραμμενοχωριών σε πλεονεκτική θέση δίπλα σε κόμβο της Ιόνιας Οδού, στην περιοχή του Δ. Μπιζανίου, είναι προτιμότερη και θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με τη ΒΙΠΕ Ροδοτοπίου.

Μεταφορές - Συγκοινωνίες

Το ΤΕΕ/ΤΗ, αναφορικά με το διαπεριφερειακό χώρο - εξωτερική προσπελασιμότητα, διαπιστώνει ότι οι απόψεις που διατυπώνονται, συμπιπτούν με τις θέσεις του και θεωρεί ότι αυτές υπακούουν στους γενικούς και ειδικούς στόχους των σεναρίων

βιώσιμης αστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Όσον αφορά τις μετακινήσεις στο πλαίσιο του Λεκανοπεδίου συμφωνούμε ότι κυρίαρχοι στόχοι είναι:

Η αποφυγή διαμπερών κινήσεων διά της πόλης και η πρόσβαση σε κόμβους εξυπηρέτησης, η μείωση των κινήσεων με ΙΧ, η μετεπιβίβαση σε Τραμ - ΟΣΕ - ΚΤΕΛ από το ΙΧ, η προώθηση μετακινήσεων με εναλλακτικά μέσα, όπως το ποδήλατο, με δημιουργία ευρέος δικτύου ποδηλατοδρόμων στο κέντρο όσο και χάραξη δικτύου διαδρομών σύνδεσης βασικών πόλων, όπως Πανεπιστήμιο, Νοσοκομεία, Πανεπιστημικό Στάδιο, Αεροδρόμιο κλπ.

Επιπλέον, προτείνουμε η νοτιοδυτική είσοδος της σήραγγας του Δρίσκου της Εγνατίας οδού να συνδεθεί με την Εθνική οδό Ιωαννίνων - Τρικάλων στη θέση «Μάζια», ώστε μαζί με την Εγνατία Οδό και με την Ιόνια Οδό να αποτελέσει έναν ολοκληρωμένο εξωτερικό δακτύλιο του Λεκανοπεδίου.

Για την κυκλοφορία στο κέντρο της πόλης θεωρούμε ότι η επιλογή του μοντέλου τύπου ημιστού αράχνης που προτείνεται, είναι η πλέον ενδεδειγμένη λύση, έναντι υπογειοποιήσεων ή άλλων λύσεων που έχουν προταθεί.

Θεωρούμε, όμως, απαραίτητη την κατασκευή ανισόπεδων κόμβων στις διασταυρώσεις της παράκαμψης με το αστικό δίκτυο, τουλάχιστον στους κόμβους με την ΕΟ Ηγουμενίστας - Ιωαννίνων στα Καρδαμίσια, στο Σταυράκι, στη Δουρούτη και με την ΕΟ Ιωαννίνων - Αθηνών.

Συμφωνούμε με τη χωροθέτηση των σταθμών ΚΤΕΛ, επιβατικού σιδηροδρομικού σταθμού και τραμ, στην περιοχή της Πεδινής, με τις προϋποθέσεις που θέτει η μελέτη. Η χωροθέτηση του σιδηροδρομικού εμπορευματικού σταθμού στη θέση νότια του Κατσικά είναι ενδεδειγμένη. Επισημαίνουμε τον προβληματισμό μας για την επάρκεια των χώρων.

Γεωργική γη

Ο έλεγχος και η προστασία της γεωργικής γης, καθώς και η χωροθέτηση ζωνών πτηνο-κτηνοτροφικών, ιδίως, εγκαταστάσεων θα πρέπει να αποσπασφηνιστούν και να διαχωριστούν από τη γεωργική γη στο πλαίσιο του ΡΣΙ και όχι να μετατοπιστούν οι επιλογές στα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ.

Υδρευση - Άρδευση - Αποχέτευση

Πρότασή μας είναι η έγκαιρη και εμπειρισταμένη μελέτη των μακροπρόθεσμα συνολικών αναγκών και η ολοκληρωμένη διαχείριση της ύδρευσης - άρδευσης του Λεκανοπεδίου, με παράλληλη προστασία της λίμνης.

Η επεξεργασία των λυμάτων της ΛΑΠ (Λειτουργικής Αστικής Περιοχής) μακροπρόθεσμα πρέπει να αντιμετωπιστεί ενιαία, με επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων.

Ρ.Σ. ΠΑΤΡΑΣ

Ανάδειξη παραλιακού μετώπου

«Η εκπόνηση και υλοποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Πάτρας τελεί υπό καθεστώς σοβαρών καθυστερήσεων» επισημαίνει ο πρόεδρος του ΤΕΕ - Τμήματος Δυτικής Ελλάδας **Αθανάσιος Γιανναδάκης**, και προσθέτει ότι η Α΄ φάση της μελέτης παραδόθηκε στο ΥΠΕΧΩΔΕ το Νοέμβριο του 2007, η Β΄ φάση της μελέτης παραδόθηκε στο ΥΠΕΧΩΔΕ τον Ιούνιο του 2008 και εστάλη για διαβούλευση στους φορείς ενάμιση χρόνο αργότερα, ενώ ακόμη και σήμερα, αφού έχει περάσει, περίπου, ένας χρόνος από τη σχετική δημόσια διαβούλευση, εκκρεμεί η ολοκλήρωση του Ρ.Σ. της Πάτρας.

Χαρακτηριστικό των προβλημάτων που σχετίζονται με την υλοποίηση του Ρ.Σ. Πάτρας είναι το γεγονός ότι το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Πάτρας (κατώτερο επίπεδο σχεδιασμού από αυτό του Ρυθμιστικού) βρίσκεται στο στάδιο της τελικής έγκρισης, ενώ το Ρ.Σ. δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, αλλά και δεν υπάρχει κάποιο γνωστό χρονοδιάγραμμα σχετικά με την οριστικοποίησή του.

Επιπλέον, ενώ έχει νομοθετηθεί η σύσταση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου για την πόλη της Πάτρας εδώ και 13 χρόνια (άρθρο 3 Ν. 2508/1997), εντούτοις δεν έχουν γίνει οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να τεθεί σε λειτουργία. Παρ' όλες τις οκλήσεις που έχουν δεχθεί από το Τεχνικό Επιμελητήριο Δυτικής Ελλάδος όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (κυβέρνηση, δήμος) έως σήμερα δεν υπάρχει καμία ορατή εξέλιξη.

Δυστυχώς, για άλλη μια φορά φαίνεται ότι η υλοποίηση αναπτυξιακών εργασιών γίνεται θύμα της έλλειψης πολιτικής βούλησης, αλλά και αντικρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των φορέων εξουσίας.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος - Τμήμα Δυτικής Ελλάδος έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο τόσο κατά τη διαβούλευση της Α΄ και Β΄ Φάσης του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Πάτρας, όσο και για την εκπόνηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου μέσω της συγκρότησης αντίστοιχων Ομάδων Εργασίας αλλά και της λειτουργίας της σχετικής Μόνιμης Επιτροπής Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού. Μάλιστα, κατόπιν προτάσεως του ΤΕΕ/ΤΔΕ διευρύνθηκε η περιοχή μελέτης από τα στενά όρια του Δήμου Πατρέων στην ευρύτερη περιοχή της Πάτρας (Νέος «καλλικρατικός» Δήμος Πατρέων με την προσθήκη της ΒΙΠΕ Πάτρας, ως χώρου άμεσου οικονομικού και αναπτυξιακού ενδιαφέροντος για την Πάτρα, αλλά και της περιοχής Αντιρρίου και Ναυπάκτου). Οι αναλυτικές θέσεις του ΤΕΕ/ΤΔΕ βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.